

- رتینوپاتی دیابتی، اگر خون ریزی و کشیدگی بر روی شبکیه وجود داشته باشد.
- برخی از موارد جداشدگی شبکیه
- عفونت بخش‌های داخلی کره چشم
- جراحی شدید چشم
- چروک‌شدگی ماکولا (ناحیه مرکزی شبکیه)
- سوراخ شدن ماکولا به دنبال بروز برخی اختلالات بعد از جراحی کاتاراکت (آب‌مروارید)

عوامل خطر:

عواملی که باعث تشدید بیماری و نیاز به انجام این جراحی می‌شوند را می‌توان به صورت زیر نام برد:

- بالا رفتن سن
- دیابت شیرین
- ضربه و جسم خارجی
- بیماری‌های عروقی
- سابقه جداشدگی شبکیه
- عوارض جراحی چشم
- تومورها و التهابات

شرح روش:

• ویتراکتومی نوعی از جراحی چشمی است که برای درمان برخی از اختلالات شبکیه و زجاجیه به کار می‌رود. شبکیه بافت حساس به نور در قسمت عقب کره چشم است. زجاجیه ماده شفاف و ژله‌ای است که بخش میانی چشم را پر می‌کند جراحی ویتراکتومی اغلب باعث بهبود بینایی یا تثبیت آن می‌شود. خون یا باقی‌مانده‌های ناشی از عفونت یا التهاب که ممکن است باعث انسداد یا محو شدن تصویر برای تمرکز بر روی شبکیه شود، توسط جراحی خارج می‌شود. بافت آسیب‌دیده‌ای که ممکن است باعث جابه‌جایی، چروک‌خوردگی یا ازهم‌گسیختگی شبکیه شود، با جراحی ویتراکتومی خارج می‌شود. در صورتی که شبکیه در محل اصلی خود نباشد، بینایی کاهش می‌یابد.

• با این روش، هم‌چنین می‌توان جسم خارجی را که به دنبال ضربه در داخل چشم گیر افتاده است، خارج نمود. در صورتی که این اجسام خارج نشوند، بینایی در اغلب موارد دچار آسیب می‌شود. در طی این جراحی، زجاجیه تخلیه شده و معمولاً با مایع سنگین (مثل پرفلورن) جایگزین می‌شود.

علائمی که نیاز به ویتراکتومی را در فرد به وجود می‌آورد معمولاً در یک چشم رخ می‌دهد، ولی گاهی هر دو چشم را نیز درگیر می‌کند که این علائم عبارتند از:

- جرقه‌های نورانی در میدان بینایی
- تاری دید
- موج‌دار دیدن تصاویر
- گاهی از دست دادن تدریجی بینایی، از آنجا که این حالت بسیار آهسته بروز می‌کند بیمار ممکن است متوجه آن نگردد.

دلایل انجام:

از عللی که باعث آسیب به چشم و در نهایت انجام ویتراکتومی می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان جراحی تخلیه زجاجیه (ویتراکتومی)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۳

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- بروز هرگونه نشانه عفونت (خونریزی، قرمزی، درد، تورم یا تب) پس از جراحی
- بدتر شدن وضعیت بینایی پس از اتمام دوره نقاهت بعد از جراحی

- چشم پزشک با توجه به شرایط شما راجع به میزان احتمال بهبود بینایی توضیح خواهد داد.

اقدامات قبل از عمل:

- شب قبل از عمل، شام سبک میل کرده و از ساعت 12 شب ناشتا باشید.
- قطره‌ها و داروهای شب قبل از عمل، توسط پرستار برای شما در فواصل مشخص استفاده می‌شود.
- مژه چشم، قبل از عمل باید کوتاه شود.
- قبل از انتقال به اتاق عمل، مثانه (ادرار) را تخلیه نمایید.
- قبل از رفتن به اتاق عمل زیورآلات، اجسام فلزی، گیره سر، دندان مصنوعی و... را باید از خود دور کنید.
- باید کلیه لباس‌های خود (لباس زیر، جوراب و...) را درآورید و لباس مخصوص اتاق عمل را بپوشید.
- در صورت داشتن سابقه بیماری و سابقه حساسیت (دارویی، غذایی) پرستار و پزشک معالج را در جریان امر قرار دهید.
- در صورتی که بیماری خاصی دارید که تحت درمان هستید، به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید، زیرا ممکن است نیاز باشد داروهای شما قطع و داروهای جدید جایگزین شود.
- قبل از رفتن به اتاق عمل به شما سرم وصل می‌شود.
- بی‌حرکتی پس از عمل می‌تواند باعث رکود خون در پاها و افزایش احتمال عفونت ریه‌ها گردد، لذا ورزش‌های تنفسی (تنفس عمیق و سرفه) و چرخش پا را بلافاصله پس از عمل انجام دهید.
- عمل شما ممکن است تحت بی‌هوشی عمومی یا بی‌حسی موضعی انجام شود.

عوارض احتمالی:

تمامی جراحی‌ها دارای خطراتی هستند، اما در جراحی ویتراکتومی میزان عوارض نسبت به مزایای عمل بسیار کم‌تر می‌باشد این عوارض شامل:

- عفونت
- خونریزی
- جداشدگی شبکیه
- ضعف بینایی
- افزایش فشار چشم
- خطر احتمالی جراحی ویتراکتومی افزایش سرعت شکل‌گیری کاتاراکت می‌باشد.
- اگرچه در موارد نادر، مدت کوتاهی بعد از ویتراکتومی، کاتاراکت پیشرفت می‌کند ولی در بیماران سال‌خورده اغلب کاتاراکت بعد از چند ماه پیشرفت خواهد کرد.

عواقب مورد انتظار:

- قدرت بینایی شما بعد از جراحی به چندین متغیر وابسته است، به خصوص در مواردی که قبل از انجام ویتراکتومی بیماری چشمی باعث آسیب دائمی به شبکیه شده باشد.

